

Міністерство освіти і науки, молоді та спорту України
Кіровоградська льотна академія Національного авіаційного університету
Кафедра менеджменту та економіки

ЗАТВЕРДЖУЮ

Заступник начальника академії
навчальної та наукової роботи
_____ Д.М. Обідін
31 серпня 2012 року

3

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ВПП 1.6. Технологія міжнародних вантажних авіаперевезень

напрямок підготовки 6.030601 «Менеджмент»

професійне спрямування

«Менеджмент зовнішньоекономічної діяльності»

варіативна компонента «Менеджмент міжнародних авіаційних перевезень»

факультет менеджменту

Кіровоград - 2012 рік

Робоча програма „ Технологія міжнародних вантажних авіап перевезень ” для студентів за напрямом підготовки 6.030601 «Менеджмент», професійним спрямуванням «Менеджмент зовнішньоекономічної діяльності» варіативною компонентою «Менеджмент міжнародних авіаційних перевезень». 31 серпня 2012 року - с.

Розробники: Ткаченко Н.В., ст. викладач кафедри менеджменту та економіки.
Робоча програма затверджена на засіданні кафедри менеджменту та економіки.
Протокол від 29 серпня 2012 року № 1.

Завідувач кафедри менеджменту та економіки

_____ А.В.Залевський

29 серпня 2012 року

Схвалено методичною радою факультету менеджменту за напрямом підготовки 6.030601 «Менеджмент»
Протокол від 30 серпня 2012 року № 1.

30 серпня 2012 року

Голова

_____ А.В.Залевський.

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, напрям підготовки, освітньо-кваліфікаційний рівень	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма навчання	заочна форма навчання
Кількість кредитів – 2,5	Галузь знань 0306 «Менеджмент і адміністрування» Напрямок підготовки 6.030601 «Менеджмент»	За вибором	
Модулів - 2	Професійне спрямування: «Менеджмент зовнішньоекономічної діяльності» Варіативна компонента «Менеджмент міжнародних авіаційних перевезень»	Рік підготовки:	
Змістових модулів - 2		1-й	1-й
Розробка технологічних графіків обслуговування різних категорій вантажів		Семестр	
Загальна кількість годин - 90		2-й	2-й
		Лекції	
Тижневих годин для денної форми навчання: 4,5 год. аудиторних – 40 год. самостійної роботи студента – 50год.	Освітньо-кваліфікаційний рівень: бакалавр	18 год.	4 год.
		Практичні	
		22 год.	2год.
		Самостійна робота	
		50 год.	84 год.
		Індивідуальні завдання: 9год.	
		Вид контролю: диференційований залік	

Примітка.

Співвідношення кількості годин аудиторних занять та самостійної і індивідуальної роботи до загальної кількості годин:

для денної форми навчання – 0,44 : 0,56

для заочної форми навчання – 0,07 : 0,93

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Метою вивчення дисципліни “ Технологія міжнародних вантажних авіаперевезень ” є ознайомлення студентів зі світовими тенденціями розвитку міжнародних вантажних перевезень, їх класифікацією та організаційно-технологічними особливостями, вимогами щодо пакування, маркування різних категорій вантажів.

Основним завданням дисципліни “ Технологія міжнародних вантажних авіаперевезень ” є вивчення правил перевезень різних категорій вантажів повітряним транспортом. У результаті вивчення навчальної дисципліни студент повинен

знати:

- терміни та визначення міжнародних вантажних перевезень;
- класифікацію вантажних перевезень за різними ознаками;

- вимоги щодо пакування та маркування вантажів;
- технологію бронювання та продажу міжнародних вантажних перевезень;
- технологію обслуговування вантажів в аеропорту вильоту;
- технологію обслуговування вантажів в аеропорту транзиту, трансферу та призначення;
- технологію митного обслуговування вантажних перевезень;
- обмеження щодо перевезення окремих категорій вантажів повітряним транспортом;
- шляхи співпраці авіакомпаній на міжнародному ринку авіаперевезень;
- тарифну політику авіапідприємств та способи стимулювання продажу авіаперевезень.

вміти:

- розробляти технологічні схеми та графіки обслуговування різних категорій вантажів на різних етапах їх перевезень;
- розраховувати інтенсивність руху повітряних суден;
- визначати пропускну спроможність вантажних терміналів.

3. Програма навчальної дисципліни

Змістовий модуль 1

Міжнародні вантажні авіаперевезення. Їх особливості та значення у розвитку міжнародних економічних зв'язків.

Тема 1. Характеристика та тенденції розвитку міжнародних вантажних авіаперевезень.

Тенденції розвитку міжнародних вантажних авіаперевезень. Фактори, що впливають на розвиток міжнародних вантажних авіаперевезень: політичні, соціально-економічні, технічні, екологічні. Провідні авіаперевізники вантажів, та їх досягнення. Основні показники діяльності авіатранспортної галузі. Переваги та недоліки вантажних авіаперевезень. Стандартизація та уніфікація технології обслуговування вантажів як засіб регулювання міжнародних авіаперевезень

Тема 2. Класифікація вантажів.

Терміни та визначення вантажних авіаперевезень. Мета та головні задачі класифікації вантажів. Ознаки класифікації вантажів. Класифікація вантажних авіаперевезень за видами вантажів періодичністю, напрямком та географією польотів. Вантаж великоваговий, легковаговий, коштовний, небезпечний, помилково маркований, службовий, транзитний, змішаний. Консолідування вантажу. Консолідатор. Небезпечні вантажі. Заборона на перевезення окремих категорій вантажів.

Тема 3. Характеристика авіапідприємств з обслуговування міжнародних вантажних авіаперевезень.

Ознаки міжнародного аеропорту з обслуговування вантажних авіаперевезень. Вимоги щодо якості обслуговування та інформаційного забезпечення вантажних авіаперевезень. Критерії якості обслуговування вантажних авіаперевезень. Аеропортові комплекси, їх пропускну спроможність. Вантажний термінал. Вимоги до інженерно-технічного забезпечення вантажних терміналів. Внутрішні та міжнародні аеропорти. Пропускна спроможність аеропортів. Пункт пропуску через державний кордон.

Тема 4. Характеристика авіатранспортних та технічних засобів, що застосовуються у вантажних перевезеннях .

Вантажні літаки та їх техніко-економічні характеристики. Вантажопідйомність літака. Способи кріплення вантажів: всередині літака та зовні. Вимоги щодо оснащення вантажних літаків. Наземні технічні засоби. Характеристика наземних технічних засобів обслуговування вантажних перевезень. Технічні та екологічні обмеження щодо використання різних типів літаків для здійснення міжнародних вантажних авіаперевезень.

Змістовий модуль 2

Технологія обслуговування міжнародних вантажних авіап перевезень.

Тема 5. Технологія обробки вантажів, їх пакування та маркування.

Мета та види транспортного маркування. Транспортне маркування та ідентифікація вантажів. Способи нанесення транспортного маркування. Зважування вантажів, ваговимірювальні засоби. Вимоги, що до упакування вантажів. Упакування визначених категорій вантажів. Обмеження щодо використання окремих матеріалів для упакування вантажів. Технологія взаємодії підрозділів аеропорту з авіакомпаніями та їх представництвами.

Тема 6. Технологія митного, радіологічного та інших видів спеціального контролю вантажів.

Митний контроль та митне оформлення вантажів. Терміни та визначення. Митний огляд. Митна декларація. Технологія митного оформлення та контролю вантажів. Порядок навантажування, вивантажування, перевантажування, розпакування, перепаккування, усунення пошкоджень упаковки товарів, що перебувають під митним контролем. Заборона та обмеження щодо експорту (імпорту) окремих категорій вантажів. Технологія проходження санітарного, фіто-санітарного, ветеринарного контролю вантажів. Технологія проходження радіологічного та екологічного контролю вантажів.

Тема 7. Технологія перевезення визначених категорій вантажу.

Обробка визначених категорій вантажу. Об'єднаний вантаж. Обмеження щодо перевезення визначених категорій в об'єднаних вантажах. Несумісні вантажі та вимоги щодо їх розміщення і перевезення. Несупроводжуваний багаж. Дипломатичний вантаж. Важкий, великогабаритний і довгомірний вантаж. Вологі вантажі. Витвори мистецтва і музейні експонати. Вантаж коштовний.

Тема 8. Технологія перевезення небезпечних вантажів.

Визначення вантажів з небезпечними властивостями. Загальні умови підготовки виконання спеціальних повітряних перевезень. Класифікація небезпечних вантажів. Вимоги щодо безпечного перевезення небезпечних вантажів повітряним транспортом. Вимоги до аеропортів що обслуговують повітряні судна, які перевозять спеціальні та небезпечні вантажі. Обмеження щодо перевезення небезпечних вантажів повітряним транспортом.

Тема 9. Порушення, виявлені при перевезенні вантажів, порядок їх усунення.

Основні терміни та визначення. Вантаж утрачений. Знайдений вантаж . Вантаж помилково маркований. Утрачені документи. Ушкодження вантажу. Види порушень, виявлені при перевезенні вантажів: утрата документів; утрата вантажу; ушкодження вантажу (пакування, вмісту); нестача вантажу; помилкове вивантаження вантажу; засилання вантажу; затримання в доставлянні вантажу, неправильне маркування вантажу; незапитаний вантаж. Порядок усунення порушень, виявлених при перевезенні вантажів. Взаємодія учасників перевезення. Телеграма про розшук вантажу. Незапитаний вантаж і порядок його реалізації.

4. Структура навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин
-------------------------------	-----------------

	денна форма						заочна форма					
	усього	у тому числі					усьо го	у тому числі				
		л	п	лаб	інд	с.р.		л	п	лаб	інд	с.р.
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
2 семестр.												
Модуль 1												
Змістовий модуль 1 Міжнародні вантажні авіаперевезення. Їх особливості та значення у розвитку міжнародних економічних зв'язків.												
Тема 1. Характеристика та тенденції розвитку міжнародних вантажних авіаперевезень.	10	2	2	-	1	6	11,5	0,5	-	-	1	11
Тема 2. Класифікація вантажів	11	2	2	-	1	7	11,5	0,5	-	-	1	11
Тема 3. Характеристика авіапідприємств з обслуговування міжнародних вантажних авіаперевезень.	11	2	2	-	1	7	11,5	0,5	-	-	1	11
Тема 4. Характеристика авіатранспортних та технічних засобів, що застосовуються у вантажних перевезеннях .	11	2	2		1	7	10,5	0,5	-	-	1	10
Разом за змістовим модулем 1	43	8	8	-	4	27	45	2	-	-	4	43
Модульний контроль 1	2	-	2			-						
Усього годин з модуля 1	45	8	10		4	27	45	2			4	43
Змістовий модуль 2. Технологія обслуговування міжнародних вантажних авіаперевезень.												
Тема 5. Технологія обробки вантажів, їх пакування та маркування.	9	2	2	-	1	5	9	0,5	0,5	-	1	8
Тема 6. Технологія митного, радіологічного та інших видів спеціального контролю вантажів.	9	2	2	-	1	5	9	0,5	0,5	-	1	8
Тема 7. Технологія перевезення визначених категорій вантажу.	9	2	2	-	1	5	9	0,5	0,5	-	1	8
Тема 8. Технологія перевезення небезпечних вантажів.	8	2	2	-	1	4	9	0,5	0,5	-	1	8
Тема 9. Порушення, виявлені при перевезенні вантажів, порядок їх усунення.	8	2	2		1	4	9	-	-	-	1	9
Разом за змістовим модулем 2	43	10	10	-	5	23	45	2	2	-	5	41
Модульний контроль 2	2	-	2	-		-	-	-	-	-		
Усього годин з модуля 2	45	10	12	-	5	23	45	2	2	-	5	41
Усього годин з дисципліни	90	18	22	-	9	50	90	4	2	-	9	120

5. Теми лекційних занять

№	Назва теми	Кількість
---	------------	-----------

з/п		годин
Модуль 1		
Змістовий модуль 1. Міжнародні вантажні авіаперевезення. Їх особливості та значення у розвитку міжнародних економічних зв'язків.		
1	Тема 1. Характеристика та тенденції розвитку міжнародних вантажних авіаперевезень. 1.1.Тенденції розвитку міжнародних вантажних авіаперевезень. 1.2.Фактори, що впливають на розвиток міжнародних вантажних авіаперевезень. 1.3.Стандартизація та уніфікація технології обслуговування вантажів як засіб регулювання міжнародних авіаперевезень	2
2	Тема 2. Класифікація вантажів. 2.1.Терміни та визначення вантажних авіаперевезень. 2.2.Мета та головні задачі класифікації вантажів. 2.3.Небезпечні вантажі. Заборона на перевезення окремих категорій вантажів.	2
3	Тема 3. Характеристика авіапідприємств з обслуговування міжнародних вантажних авіаперевезень. 3.1.Ознаки міжнародного аеропорту з обслуговування вантажних авіаперевезень. 3.2. Вимоги щодо якості обслуговування та інформаційного забезпечення вантажних авіаперевезень. 3.3.Вантажний термінал. Вимоги до інженерно-технічного забезпечення вантажних терміналів.	2
4	Тема 4. Характеристика авіатransпортних та технічних засобів, що застосовуються у вантажних перевезеннях . 4.1.Вантажні літаки та їх техніко-економічні характеристики. 4.2. Наземні технічні засоби. Характеристика наземних технічних засобів обслуговування вантажних перевезень. 3.3.Технічні та екологічні обмеження щодо використання різних типів літаків для здійснення міжнародних вантажних авіаперевезень.	2
Модуль 2		
Змістовий модуль 2		
Технологія обслуговування міжнародних вантажних авіаперевезень.		
5	Тема 5. Технологія обробки вантажів, їх пакування та маркування. 5.1. Мета та види транспортного маркування. 5.2. Вимоги, що до упакування вантажів. 5.3.Технологія взаємодії підрозділів аеропорту з авіакомпаніями та їх представництвами.	2
6	Тема 6. Технологія митного, радіологічного та інших видів спеціального контролю вантажів. 6.1.Митний контроль та митне оформлення вантажів. 6.2.Технологія проходження санітарного, фіто-санітарного, ветеринарного контролю вантажів. 6.3.Технологія проходження радіологічного та екологічного контролю вантажів.	2

7	Тема 7. Технологія перевезення визначених категорій вантажу. 7.1. Обробка визначених категорій вантажу. 7.2. Несумісні вантажі та вимоги щодо їх розміщення і перевезення. 7.3. Загальні умови підготовки та повітряних перевезень витворів мистецтва, музейних експонатів та коштовного вантажу.	2
8	Тема 8. Технологія перевезення небезпечних вантажів. 8.1. Визначення вантажів з небезпечними властивостями. 8.2. Класифікація небезпечних вантажів. 8.3. Вимоги щодо безпечного перевезення небезпечних вантажів повітряним транспортом.	2
9	Тема 9. Порушення, виявлені при перевезенні вантажів, порядок їх усунення. 9.1. Види порушень, виявлені при перевезенні вантажів. 9.2. Порядок усунення порушень, виявлених при перевезенні вантажів. 9.3. Взаємодія учасників перевезення.	2

6. Теми практичних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
Модуль 1		
Змістовий модуль 1. Організаційно-технологічні особливості виробництва та продажу авіатранспортної продукції.		
1	Тема 1. Характеристика та тенденції розвитку міжнародних вантажних авіаперевезень. 1.1. Тенденції розвитку міжнародних вантажних авіаперевезень. 1.2. Фактори, що впливають на розвиток міжнародних вантажних авіаперевезень. 1.3. Провідні авіаперевізники вантажів, та їх досягнення. 1.4. Основні показники діяльності авіатранспортної галузі. Переваги та недоліки вантажних авіаперевезень. 1.5. Стандартизація та уніфікація технології обслуговування вантажів як засіб регулювання міжнародних авіаперевезень	2
2	Тема 2. Класифікація вантажів. 2.1. Терміни та визначення вантажних авіаперевезень. 2.2. Мета та головні задачі класифікації вантажів. 2.3. Ознаки класифікації вантажів. 2.4. Консолідування вантажу. Консолідатор. 2.5. Небезпечні вантажі. Заборона на перевезення окремих категорій вантажів.	2
3	Тема 3. Характеристика авіапідприємств з обслуговування міжнародних вантажних авіаперевезень. 3.1. Ознаки міжнародного аеропорту з обслуговування вантажних авіаперевезень. 3.2. Вимоги щодо якості обслуговування та інформаційного забезпечення вантажних авіаперевезень. 3.3. Аеропортові комплекси, їх пропускна спроможність.	2

	3.4.Вантажний термінал. Вимоги до інженерно-технічного забезпечення вантажних терміналів. 3.5. Пункт пропуску через державний кордон.	
4	Тема 4. Характеристика авіатransпортних та технічних засобів, що застосовуються у вантажних перевезеннях. 4.1.Вантажні літаки та їх техніко-економічні характеристики. 4.2.Вимоги щодо оснащення вантажних літаків. 4.3.Наземні технічні засоби. 4.4. Характеристика наземних технічних засобів обслуговування вантажних перевезень. 4.5.Технічні та екологічні обмеження щодо використання різних типів літаків для здійснення міжнародних вантажних авіаперевезень.	2
	Модульний контроль 1	2
	Змістовий модуль 2 Технологія обслуговування міжнародних вантажних авіаперевезень.	
5	Тема 5. Технологія обробки вантажів, їх пакування та маркування. 5.1.Транспортне маркування та ідентифікація вантажів. 5.2. Вимоги, щодо упакування вантажів. 5.3.Упакування визначених категорій вантажів. 5.4.Зважування вантажів, ваговимірювальні засоби. 5.5.Технологія взаємодії підрозділів аеропорту з авіакомпаніями та їх представництвами.	2
6	Тема 6. Технологія митного, радіологічного та інших видів спеціального контролю вантажів. 6.1.Митний контроль та митне оформлення вантажів. 6.2.Порядок навантажування, вивантажування, перевантажування, розпакування, перепаккування, усунення пошкоджень упаковки товарів, що перебувають під митним контролем. 6.3.Заборона та обмеження щодо експорту (імпорту) окремих категорій вантажів. 6.4. Технологія проходження санітарного, фіто-санітарного, ветеринарного контролю вантажів. 6.5. Технологія проходження радіологічного та екологічного контролю вантажів.	2
7	Тема 7.Технологія перевезення визначених категорій вантажу. 7.1.Обробка визначених категорій вантажу. 7.2.Об'єднаний вантаж. Обмеження щодо перевезення визначених категорій в об'єднаних вантажах. 7.3.Несумісні вантажі та вимоги щодо їх розміщення і перевезення. 7.4. Важкий, великогабаритний і довгомірний вантаж. 7.5.Вологі вантажі.	2
8	Тема 8. Технологія перевезення небезпечних вантажів. 8.1.Визначення вантажів з небезпечними властивостями. 8.2.Загальні умови підготовки виконання спеціальних повітряних перевезень. 8.3.Класифікація небезпечних вантажів. 8.4.Вимоги щодо безпечного перевезення небезпечних вантажів повітряним	2

	транспорт. 8.5. Вимоги до аеропортів що обслуговують повітряні судна, які перевозять спеціальні та небезпечні вантажі.	
9	Тема 9. Порушення, виявлені при перевезенні вантажів, порядок їх усунення. 9.1.Основні терміни та визначення. 9.2.Види порушень, виявлені при перевезенні вантажів. 9.3.Порядок усунення порушень, виявлених при перевезенні вантажів. 9.4.Взаємодія учасників перевезення. 9.5.Незапитаний вантаж і порядок його реалізації.	
	Модульний контроль 2	2

7. Самостійна робота

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
Міжнародні вантажні авіаперевезення. Їх особливості та значення у розвитку міжнародних економічних зв'язків.		
1	Тема 1. Характеристика та тенденції розвитку міжнародних вантажних авіаперевезень. 1.1. Вплив політичних та , соціально-економічних факторів на розвиток міжнародних вантажних авіаперевезень. 1.2. Діяльність міжнародних організацій ЦА з питань стандартизації та уніфікації технології обслуговування вантажів як засіб регулювання міжнародних авіаперевезень.	6
2	Тема 2. Класифікація вантажів. 2.1.Мета та головні задачі класифікації вантажів у ЗЕД. 2.2.Небезпечні вантажі. Обмеження та заборона на перевезення окремих категорій вантажів.	7
3	Тема 3. Характеристика авіапідприємств з обслуговування міжнародних вантажних авіаперевезень. 3.1.Критерії якості обслуговування вантажних авіаперевезень. 3.2.Внутрішні та міжнародні аеропорти їх пропускна спроможність.	7
4	Тема 4. Характеристика авіатранспортних та технічних засобів, що застосовуються у вантажних перевезеннях . 4.1.Вантажні відсіки та способи кріплення вантажів. 4.2.Технічні та екологічні обмеження щодо використання різних типів літаків для здійснення міжнародних вантажних авіаперевезень.	7
Змістовий модуль 2.Технологія обслуговування міжнародних вантажних авіаперевезень.		
5	Тема 5. Технологія обробки вантажів, їх пакування та маркування. 5.1.Способи нанесення транспортного маркування. 5.2.Обмеження щодо використання окремих матеріалів для упакування вантажів.	5
6	Тема 6. Технологія митного, радіологічного та інших видів спеціального контролю вантажів.	5

	6.1.Технологія митного оформлення та контролю повітряних суден. 6.2.Екологічна безпека міжнародних вантажних перевезень.	
7	Тема 7.Технологія перевезення визначених категорій вантажу. 7.1.Технологічні особливості обробки визначених категорій вантажу. 7.2.Обмеження щодо міжнародного перевезення визначених категорій вантажів.	5
8	Тема 8. Технологія перевезення небезпечних вантажів. 8.1.Загальні умови підготовки виконання спеціальних повітряних перевезень. 8.2.Сертифікаційні вимоги до аеропортів що обслуговують перевезення спеціальних та небезпечних вантажів.	4
9	Тема 9. Порушення, виявлені при перевезенні вантажів, порядок їх усунення. 9.1.Види порушень, виявлені при перевезенні вантажів та порядок їх усунення. 9.2.Незапитаний вантаж і порядок його реалізації.	4

8.Індивідуальні завдання

Розробка технологічних графіків обслуговування різних категорій вантажів в:

- аеропорту вильоту,
- транзиту,
- трансферу,
- призначення.

9. Методи навчання

При вивченні курсу використовуються наступні методи навчання:

9.1. Аудиторні методи навчання:

9.1.1. Лекційні:

- ◆ конспектування лекцій;

9.1.2. Практичні:

- ◆ діагностування якості навчальної діяльності:

- *за груповими завданнями самостійної підготовки:*

- засвоєння знань лекційного матеріалу (експрес-контроль);

- опрацювання питань самостійної підготовки;

- *за індивідуальними завданнями самостійної підготовки (виконання домашньої контрольної роботи):*

- аналіз ключових понять термінологічного словника з курсу;

- виконання індивідуальних завдань;

- реферування наукових статей з проблематики курсу;

- підготовка наукових робіт;

- ◆ проведення контрольних заходів (поточний, модульний, підсумковий контроль):

- діагностичне тестування;

- письмове опитування;

- розв'язання типових задач/ситуаційних вправ;

- рішення творчих завдань (нестандартних задач/ситуаційних вправ).

- ◆ поточне консультування з проблематики курсу.

9.2. Методи самостійної підготовки:

- ♦ опрацювання матеріалів з підготовки до лекційних занять;
- ♦ вивчення (опрацювання та конспектування) теоретичного навчального матеріалу для самостійної підготовки;
- ♦ аналіз ключових понять термінологічного словника з курсу;
- ♦ виконання індивідуальних завдань (аналітичних записок, оглядів, повідомлень, анотацій, аналізів, тематичних рефератів, розробка схем, моделей, структур тощо);
- ♦ участь в діяльності наукових гуртків і проблемних науково-дослідних груп профільного спрямування;
- ♦ участь у проведенні науково-дослідних робіт з проблематики курсу;
- ♦ реферування наукових статей з проблематики курсу;
- ♦ підготовка наукових робіт (доповідей, тез доповідей на конференцію, наукових статей, робіт на конкурс тощо);
- ♦ участь у науково-практичних конференціях, олімпіадах, конкурсах тощо.
- ♦ виконання індивідуальних навчально-дослідних завдань/навчальних проєктів;
- ♦ опрацювання матеріалів з підготовки до проведення контрольних робіт:
 - тестових завдань;
 - контрольних питань;
 - типових задач/ ситуаційних вправ;
 - творчих завдань (нестандартних задач/ситуаційних вправ).

10. Методи контролю

10.1. Контроль успішності та якості навчання здійснюється за допомогою рейтингової системи оцінювання, яка передбачає наступні контрольні заходи:

- поточний контроль (за темами);
 - модульний (рубіжний) контроль (за модулями – одним чи кількома змістовними модулями (2 модульних контролі з дисципліни);
 - підсумковий (семестровий) контроль (за навчальним курсом).
- ♦ Навчальні досягнення курсанта оцінюються за 100-бальною шкалою успішності на основі рівномірного розподілу балів за видами виконуваних робіт згідно зі структурою залікових модулів навчальної діяльності за змістовними модулями курсу – модульно-заліковим планом (11а – для денної форми навчання, 11б – для заочної форми навчання).

10.2. Поточний контроль успішності навчання (за темами) здійснюється за всіма елементами залікових модулів (видами навчальної роботи), проводиться на практичних заняттях з відповідних тем дисципліни і передбачає виконання поточної контрольної роботи і діагностування якості навчальної діяльності за видами самостійної підготовки: контроль засвоєння знань за лекційним модулем і модулем самостійної роботи та перевірку домашньої індивідуально-творчої контрольної роботи за індивідуальним і науковим модулями навчальної діяльності курсанта.

♦ **Поточна оцінка успішності навчання** (за темами) визначається за 100-бальною шкалою як сума балів за виконання контрольних завдань для поточного контролю успішності (поточної контрольної роботи) – 40 балів і результатів діагностування якості самостійної підготовки – 60 балів (контроль знань за темою – 20 балів і домашня індивідуально-творча контрольна робота – 40 балів).

♦ Оцінка успішності навчання за змістовними модулями визначається за 100-бальною шкалою як середня поточних оцінок успішності навчання за темами, які складають даний змістовий модуль.

♦ Акумуляована модульна оцінка успішності навчання (бальна оцінка за модуль, за яким проводиться модульний контроль) визначається за 100-бальною шкалою як середня оцінок успішності навчання за змістовними модулями, які складають даний модуль/середня поточних оцінок успішності навчання за темами модуля.

♦ У випадку, якщо акумуляована модульна оцінка успішності навчання складає не менше 60% (60 балів), відповідний модуль за бажанням курсанта може бути зарахований

автоматично, без проведення модульного контролю. В іншому випадку проводиться модульний контроль.

10.3. Модульний контроль успішності навчання (за модулями) проводиться на спеціально визначених практичних заняттях і передбачає проведення модульної контрольної роботи з урахуванням акумульованої модульної оцінки успішності навчання.

♦ Контрольна модульна оцінка успішності навчання (за результатами проведення модульного контролю) визначається за 100-бальною шкалою як сума балів за виконання контрольних завдань для модульного контролю – 40 балів і 60% акумульованої модульної оцінки успішності навчання – 60 балів.

♦ Залікова **модульна оцінка успішності навчання** (за модулями) визначається за 100-бальною шкалою як краща (з більшою кількістю балів) з акумульованої чи контрольної модульних оцінок успішності навчання.

♦ Акумульована підсумкова оцінка успішності навчання (з курсу) визначається за 100-бальною шкалою як середня залікових модульних оцінок успішності навчання (за модулями).

♦ У випадку, якщо акумульована підсумкова оцінка успішності навчання складає не менше 60% (60 балів), заліковий кредит з курсу за бажанням курсанта може бути зарахований автоматично. В іншому випадку проводиться підсумковий контроль.

10.4. Підсумковий контроль успішності навчання (за курсом) проводиться на спеціально визначених практичних заняттях або організується іншим чином і передбачає проведення підсумкової контрольної роботи з урахуванням акумульованої підсумкової оцінки успішності навчання.

♦ Контрольна підсумкова оцінка успішності навчання (за результатами проведення підсумкового контролю) визначається за 100-бальною шкалою як сума балів за виконання контрольних завдань для підсумкового контролю – 40 балів і 60% акумульованої підсумкової оцінки успішності навчання – 60 балів.

♦ Залікова **підсумкова оцінка успішності навчання** визначається за 100-бальною шкалою як краща (з більшою кількістю балів) з акумульованої чи контрольної підсумкових оцінок успішності навчання.

11. Розподіл балів, які отримують студенти

11а) денна форма навчання

	Теми	Залікові модулі (ЗкМ) за видами робіт та розподіл балів, що присвоюються курсантам					
		Аудиторна робота		Самостійна підготовка (СПС)			
		ЗкМ1	ЗкМ2	ЗкМ3	ЗкМ4	ЗкМ5	
		Лекційні заняття	Практичні заняття	Самостійна робота	Індивідуальна робота	Наукова робота	

Змістові модулі (ЗМ)												
Експрес-контроль знань лекційного матеріалу												
Поточне діагностичне тестування												
Поточне письмове опитування												
Розв'язання типових задач/ситуаційних вправ												
Опрацювання питань самостійної підготовки												
Виконання творчих завдань (задач/вправ)												
Термінологічний аналіз ключових понять												
Виконання індивідуальних завдань												
Реферування наукових статей/виконання ІНДЗ												
Підготовка наукової роботи/виконання ІНДЗ												
за темами, модулями та загальнонавчальної діяльності курсанта Сума балів за видами												
Модуль 1												
ЗМ1	T1	10	10	10	10	10	10	10	10	10	10	100
	T2	10	10	10	10	10	10	10	10	10	10	100
	T3	10	10	10	10	10	10	10	10	10	10	100
	T4	10	10	10	10	10	10	10	10	10	10	100
Середня к-ть балів за модулем 1		10	10	10	10	10	10	10	10	10	10	100
Модульний контроль 1												
Модуль 2												
ЗМ2	T5	10	10	10	10	10	10	10	10	10	10	100
	T6	10	10	10	10	10	10	10	10	10	10	100
	T7	10	10	10	10	10	10	10	10	10	10	100
	T8	10	10	10	10	10	10	10	10	10	10	100
	T9	10	10	10	10	10	10	10	10	10	10	100
Середня к-ть балів за модулем 2		10	10	10	10	10	10	10	10	10	10	100
Модульний контроль 2												
Всього (загальна середня к-ть балів)		10	10	10	10	10	10	10	10	10	10	100
Підсумковий контроль												

11б) заочна форма навчання

		Залікові модулі (ЗкМ) за видами робіт та розподіл балів, що присвоюються слухачам	
--	--	---	--

Модулі	Змістові модулі, теми	Аудиторна робота		Самостійна підготовка (CPC)				за видами навчальної діяльності слухача заочної форми навчанняСума балів
		ЗкМ1	ЗкМ2	ЗкМ3, ЗкМ4, ЗкМ5				
		Лекційні заняття	Практичні заняття	Виконання модульної контрольної роботи				
		Оглядово-установочна лекція (відвідування, конспектування, активність, мислення, засвоєння)	засвоєння)активність, мислення, Установочно-консультативне практичне заняття (відвідування, записування,	Письмове опитування	Діагностичне тестування	Розв’язання типових задач/ситуаційних вправ	Виконання творчих завдань (задач/вправ)	
1	1 (1-4)	5	5	10	10	10	10	50
2	2 (5-9)	5	5	10	10	10	10	50
Всього балів		10	10	20	20	20	20	100
Підсумковий контроль								

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку
90 - 100	A	відмінно	зараховано

82 - 89	B	добре	
75 - 81	C		
68 - 74	D		
60 - 67	E	задовільно	
35 - 59	FX		
0 - 34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

12. Методичне забезпечення

12.1. Опорний конспект лекцій та матеріали для самостійної підготовки з дисципліни.

12.2. Друкований та інтерактивний (електронний) комплекси навчально-методичного забезпечення дисципліни, які містять:

- навчальну і робочу програми дисципліни,
- завдання для експрес-контролю якості засвоєння знань,
- термінологічний словник ключових понять з курсу,
- перелік індивідуальних завдань,
- тематику навчальних науково-дослідних проектів та комплекти контрольних питань, тестових завдань, типових задач і творчих завдань з дисципліни.

12.3. Комп'ютерні програми:

- текстовий процесор MS Word;
- табличний процесор MS Excel;
- пакет демонстраційної графіки MS Power Point;
- Web-браузери Internet Explorer, Mozilla Firefox, Opera;
- універсальна система перевірки знань "Конструктор тестів".

13. Рекомендована література

Базова

13.1. Нормативно-правова література

13.1.1. Загальнодержавні нормативно-правові акти

1. Конституція України : прийнята на 5-й сесії Верховної Ради України 28.06.1996 р. // Відомості Верховної Ради України. – 1996. – № 30. – Ст. 141. – (Редакція від 12.04.2012 р.).
2. Про господарські товариства : Закон України від 19.09.1991 р. № 1577-12 // Відомості Верховної Ради України. – 1991. – №49. – Ст. 682. – (Редакція від 18.12.2011 р.).
3. Про захист прав споживачів : Закон України від 12.05.1991 р. № 1023-12 // Відомості Верховної Ради України. – 1991. – № 30. – Ст. 379. – (Редакція від 10.11.2011 р.).
4. Про зовнішньоекономічну діяльність : Закон України від 16.04.1991 р. № 959-12 // Відомості Верховної Ради України. – 1991. – № 29. – Ст. 377. – (Редакція від 03.08.2012 р.).
5. Про ліцензування певних видів господарської діяльності : Закон України від 01.06.2000 р. № 1775-3 // Відомості Верховної ради України. – 2000. – № 36. – Ст. 299. – (Редакція від 01.06.2012 р.).
6. Про охорону праці : Закон України від 14.10.1992 р. № 2694-12 // Відомості Верховної Ради України. – 1994. – № 5. – Ст. 21. – (Редакція від 25.06.2011).
7. Про страхування : Закон України від 07.03.1996 р. № 86/96 // Відомості Верховної Ради України. – 1996. – № 18. – Ст. 78. – (Редакція від 01.07.2012 р.).
8. Державний класифікатор продукції та послуг : ДК 016-97 : затв. наказом Держстандарту України від 30.12.1997 р. № 822 (із змінами і доповненнями). – [Чинний від 1999-01-01]. – К. : Держстандарт України, 1997. – 1556 с.
9. Класифікація видів економічної діяльності : ДК 009:2010 : затв. наказом Держспоживстандарту України від 11.10.2010 р. № 457. – [Чинний від 2012-01-01]. – К. : Держспоживстандарт України, 2011. – 56 с.

10. Класифікація послуг зовнішньоекономічної діяльності : ДК 012-97 : затв. наказом Держстандарту України від 02.06.1997 р. № 324. – [Чинний від 1997-10-01]. – К. : Держстандарт України, 1997. – 1234 с.

13.1.2. Нормативно-правові акти в авіаційній галузі

13.1.2.1. Міжнародні авіаційні нормативно-правові акти

11. Декларация глобальных принципов либерализации международного воздушного транспорта. – Монреаль, 24–29 марта 2003 г. – Канада, Монреаль : ICAO, 2003. – 4 с.

12. Конвенция для унификации некоторых правил, касающихся международных воздушных перевозок : "Варшавская конвенция". – Варшава, 12 октября 1929 г. – М. : "Воздушный транспорт", 2005. – 20 с.

13. Конвенция об ущербе, причиненном иностранными воздушными судами третьим лицам на поверхности : "Римская конвенция". – Рим, 07.10.1952 г. – М. : "Воздушный транспорт", 2003. – 18 с.

14. Руководство по экономике аэропортов. – ИКАО. Дос №9562.

15. Руководство по сборам за пользование аэропортами и аэронавигационными средствами ДОС 7100/2000, ICAO, 2000г.

16. Конвенция о международной гражданской авиации : "Чикагская конвенция" (с 18 приложениями). – Чикаго, 07.12.1944 г. / Дос. 7300. – 8-е изд. – Канада, Монреаль : ICAO, 2000. – 113 с.

17. Конвенція про уніфікацію деяких правил міжнародних повітряних перевезень : "Монреальська конвенція" : ратифікована Законом України № 685-VI від 17.12.2008 р. – Монреаль, 28.05.1999 р. // Офіційний вісник України. – 2009. – № 33. – С. 169.

18. Прогноз развития воздушного транспорта до 2015 года / Сиг. ICAO 304-AT/127. – Канада, Монреаль : ICAO, 2004. – 96 с.

19. Решение о состоянии конкуренции на рынках авиаперевозок государств-участников СНГ. – Кишинев, 14 ноября 2008 г. – М. : МАК, 2008. – 38 с.

20. Система качества перевозок и обслуживания пассажиров воздушным транспортом. Услуги для пассажиров на борту воздушных судов внутренних воздушных линий РФ. Основные требования : ОСТ 54-1-283.01-94. – [Действует с 1995-01-01]. – М. : Воздушный транспорт, 1994. – 7 с. – (Отраслевой стандарт РФ).

21. Система качества перевозок и обслуживания пассажиров воздушным транспортом. Услуги, предоставляемые пассажирам в аэропортах. Основные требования : ОСТ 54-1-283.02-94. – [Действует с 1995-01-01]. – М. : Воздушный транспорт, 1994. – 5 с. – (Отраслевой стандарт РФ).

22. Соглашение о гражданской авиации и об использовании воздушного пространства. – Минск, 25 декабря 1991 г. – М. : МАК, 1991. – 6 с.

13.1.2.2. Національні авіаційні нормативно-правові акти

23. Про транспорт : Закон України від 10.11.1994 р. № 232/94-ВР // Відомості Верховної Ради України. – 1994. – № 51. – Ст. 446. – (Редакція від 17.11.2010 р.).

24. Повітряний кодекс України : введ. в дію Постановою ВР від 19.05.2011 р. № 3393-VI // Відомості Верховної Ради України. – 2011. – № 48–49. – Ст. 536.

25. Концепція Державної цільової програми розвитку аеропортів на період до 2020 року : схв. розпорядженням КМУ від 05.03.2008 р. № 506-р // Голос України. – 2008. – № 12. – С. 2–3.

26. Концепція розвитку цивільної авіації України : затв. Постановою КМУ від 28 грудня 1996 р. № 1587. – К. : МТУ, 1996. – 20 с.

27. Положення про використання повітряного простору України: затв. постановою КМУ від 29 березня 2002 р. № 401 // Офіційний вісник України. – 2002. – № 14. – С. 85. – (Редакція від 30.07.2012 р.).

28. Ліцензійні умови провадження господарської діяльності з виконання авіаційно-хімічних робіт : затв. спільним наказом Державного комітету України з питань регуляторної політики та Міністерства транспорту України від 26.11.2001 р. № 140/825 // Офіційний вісник України. – 2001. – № 49. – С. 231.

29. Ліцензійні умови провадження господарської діяльності з надання послуг з перевезення пасажирів, вантажів повітряним транспортом : затв. спільним наказом Державного комітету України з питань регуляторної політики та Міністерства транспорту України від 26.11.2001 р. № 139/821 // Офіційний вісник України. – 2001. – № 49. – С. 226.

30. Наставление по производству полетов в гражданской авиации СССР (с изменениями и дополнениями, внесенными приказом МТСУ от 22.12.2006 г. № 1179) : утв. приказом МГА от 08.04.1885 г. № 77. – К. : МТСУ, 2006. – 262 с.

31. Положення про Державну авіаційну службу України : затв. указом Президента України від 06.04.2011 р. № 398/2011 // Офіційний вісник України. – 2011. – № 29. – С. 103.

32. Положення про сертифікацію суб'єктів, що надають агентські послуги з продажу авіаційних перевезень на території України : затв. наказом Державіаслужби України від 30.12.2004 р. № 255 // Офіційний вісник України. – 2005. – № 2. – С. 438. – (Редакція від 07.10.2011 р.).

33. Положення про сертифікацію суб'єктів, які здійснюють підготовку персоналу з продажу авіаційних перевезень : затв. наказом Державіаслужби України від 12.01.2005 р. № 10 // Офіційний вісник України. – 2005. – № 4. – С. 322. – (Редакція від 07.10.2011 р.).

34. Правила видачі свідоцтв авіаційному персоналу в Україні : затв. наказом Міністерства транспорту України від 07.12.1998 р. № 486 // Офіційний вісник України. – 1999. – № 2. – С. 85. – (Редакція від 25.05.2012 р.).

35. Правила видачі сертифікатів льотної придатності цивільних повітряних суден України : затв. наказом Міністерства транспорту України від 07.09.1999 р. № 435 // Офіційний вісник України. – 1999. – № 39. – С. 188. – (Редакція від 07.10.2012 р.).

36. Правила виконання чартерних рейсів : затв. наказом Міністерства транспорту України від 08.05.2001 р. № 297 // Офіційний вісник України. – 2001. – № 22. – С. 237.

37. Правила надання експлуатантам дозволів на виліт з аеропортів України та приліт до аеропортів України : затв. спільним наказом Державіаслужби України та Міністерства оборони України від 28.11.2005 р. № 897/703 // Офіційний вісник України. – 2005. – № 52. – С. 72. – (Редакція від 03.10.2011 р.).

38. Правила організації потоків повітряного руху : затв. наказом Державіаслужби від 19.07.2005 р. № 522. – К. : ДАС, 2005. – 16 с.

39. Правила організації та виконання авіаційних робіт у сільському та лісовому господарстві : затв. наказом Міністерства транспорту і зв'язку України від 22.12.2006 р. № 1179. – К. : МТЗУ, 2006. – 64 с.

40. Правила перевезення пошти повітряними судами : затв. спільним наказом Державного комітету зв'язку та інформатизації України і Міністерства транспорту України від 08.06.1999 р. № 105/297 // Офіційний вісник України. – 1999. – № 27. – С. 331.

41. Правила повітряних перевезень пасажирів і багажу : затв. наказом Міністерства транспорту та зв'язку України від 23.04.2010 р. № 216 // Офіційний вісник України. – 2010. – № 63. – С. 37.

42. Правила повітряних перевезень вантажів : затв. наказом Державіаслужби України від 14.03.2006 р. № 186 // Офіційний вісник України. – 2006. – № 25. – С. 262.

43. Правила реєстрації цивільних аеродромів України : затв. наказом Державіаслужби України від 25.10.2005 р. № 795 // Офіційний вісник України. – 2005. – № 46. – С. 108. – (Редакція від 07.10.2011 р.).

44. Правила реєстрації цивільних повітряних суден в Україні : затв. наказом Державіаслужби України від 31.01.2006 р. № 67 // Офіційний вісник України. – 2006. – № . – С. 242. – (Редакція від 07.10.2011 р.).

45. Правила сертифікації аеропортів : затв. наказом Міністерства транспорту України від 13.06.2006 р. № 407 // Офіційний вісник України. – 2006. – № 26. – С. 118. – (Редакція від 07.10.2011 р.).

46. Правила сертифікації експлуатантів : затв. наказом Державіаслужби України від 20.09.2005 р. № 684 // Офіційний вісник України. – 2005. – № 52. – С. 575. – (Редакція від 07.10.2011 р.).

47. Правила сертифікації експлуатантів, що здійснюють експлуатацію цивільних повітряних суден (літаків) з метою виконання комерційних транспортних перевезень згідно з вимогами OPS 1 : затв. наказом Міністерства транспорту та зв'язку України від 05.07.2010 р. № 430. – К.: МТЗУ, 2010. – 35 с.

48. Правила сертифікації цивільних аеродромів України : затв. наказом Міністерства транспорту України від 25.10.2005 р. № 796 // Офіційний вісник України. – 2005. – № 46. – С. 117. – (Редакція від 07.10.2011 р.).

49. Рекомендації щодо складання бізнес-плану авіакомпанії : затв. наказом Укравіатрансу від 02.02.1998 р. № 34. – К.: МТУ, 1998. – 109 с.

13.2. Базова навчально-методична література

50. Економіка транспорту: Учебное пособие / Под редакцией Коби В.Г. – К.:КМУЦА, 2001. – 254с

51. Запорожець В., Шматко М. Аеропорт: організація, технологія, безпека. – К.:Дніпро, 2002 – 168 с.

52. Запорожець В.В., Личик В.І Функціонування аеропорту – К.:НАУ, 2001 – 156 с.

53. Зеркалов Д.В. Транспорт України: Довідник. У двох книгах. Книга перша. – К.: Основа, 2002. – 416 с.

54. Костромина Е.В. Экономика авиакомпании. Учебник. – М., Концерн «Банковский деловой центр», 2010 – 127 с.

55. Костромина Е.В. «Экономика ГА», М., МГТУ ГА, 2010 г. – 196 с.

56. Костромина Е.В., Григорьев Ю.М., Жебрак А.В. «Рынок и тарифы», ВТ, 2010 г., № 22.

57. Костромина Е.В. «О формировании тарифной политики авиакомпаний», М., БТИ, 2010 г., № 9.

58. Костромина Е.В. «Взаиморасчеты и финансовое планирование авиакомпании при выполнении международных воздушных перевозок», М., ВИМИ, 2010 г.

59. Кулаев Ю.Ф. Экономика гражданской авиации Украины. Монография. – К: Издательство «Феникс», 2004 – 667 с.

60. Планирование транспортной деятельности эксплуатационного предприятия ГА: Методические рекомендации./ Сост. В.И. Ляшко. Н.В.Ткаченко. – Кировоград, изд. ГЛАУ, 2002, - 21с.

61. Маленков Ю.А. Рыночная экономика системы воздушного транспорта: Учебное пособие. – СПб.: Академия ГА, 1995. – 95 с.

Допоміжна

13.3. Допоміжна навчально-методична література

62. Артамонов Б.В., Мамонова М.Л. «Авиатранспортный маркетинг», М., МИИГА, 1990 г.

63. Афанасьев В.Г. «Коммерческая эксплуатация международных воздушных линий», М., «Международные отношения», 1987 г.

64. Афанасьев В.Г. «Международный воздушный транспорт», М., «Международные отношения», 1992 г.

65. Диброва Г.С., Лисин Е.П., Хижняк А.Н. «Экономика, организация и планирование ГА», М., «Транспорт», 1989 г.

66. Довідник керівника агентства з продажу авіаперевезень. Яценко В.А., Одеса, ПЛАСКЕ ЗАТ, 2007р.

67. Методические рекомендации по определению себестоимости рейсов ВС ГА, ДВТ, 1993 г.

68. Тихонов В.М., Балашов Б.С. «Система мирового воздушного транспорта и российская гражданская авиация», М., Фонд «Правовая культура», 1992 г.

69. «Revenue Accounting Manual», IATA, 1990.

14. Інформаційні ресурси

14.1. Перелік основних сайтів в глобальній мережі Internet

14.1.1. Нормативно-правова інформація

1. Верховна рада України [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://portal.rada.gov.ua/>. – Останній доступ : 2012.
2. Електронна бібліотека стандартів і нормативів [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.e-gost.org.ua>. – Останній доступ : 2012.
3. Інформаційний портал [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://liga.net>. – Останній доступ : 2012.
4. Інформаційний канал [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://subscribe.ru>. – Останній доступ : 2012.
5. Міністерство економічного розвитку і торгівлі України [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.me.gov.ua>. – Останній доступ : 2012.
6. Міністерство інфраструктури України [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.mtu.gov.ua>. – Останній доступ : 2012.
7. Міністерство освіти і науки, молоді та спорту України [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.mon.gov.ua>. – Останній доступ : 2012.
8. Міністерство фінансів України [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.minfin.gov.ua>. – Останній доступ : 2012.
9. Національний банк України [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.bank.gov.ua>. – Останній доступ : 2012.
10. Національний інститут стратегічних досліджень [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.niss.gov.ua>. – Останній доступ : 2012.
11. Новини [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://news.meta.ua>, <http://elvisti.com>. – Останній доступ : 2012.
12. Офіційний вісник України [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://ovu.com.ua>. – Останній доступ : 2012.
13. Правова бібліотека України [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.uaправо.net>. – Останній доступ : 2012.
14. Президент України [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.president.gov.ua>. – Останній доступ : 2012.
15. Професійна юридична система [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://zakon.nau.ua>. – Останній доступ : 2012.
16. Урядовий портал [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.kmu.gov.ua>. – Останній доступ : 2012.

14.1.2. Інформація про підприємства

17. Єдиний інформаційний масив даних про емітентів цінних паперів : Агентство з розвитку інфраструктури фондового ринку України [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.smida.gov.ua>. – Останній доступ : 2012.
18. Каталог підприємств України [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.rada.com.ua>, <http://yellow.com.ua>. – Останній доступ : 2012.
19. Каталог підприємств м. Кіровограда [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.biz.kr.ua>. – Останній доступ : 2012.
20. Каталог підприємств та послуг м. Києва [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.vbbg.com.ua>. – Останній доступ : 2012.

14.1.3. Віртуальні бібліотеки

21. Бібліотеки рефератів [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.ref.a.ua>, <http://referaty.com.ua>, <http://refsmarket.com.ua>, <http://www.ukrreferat.com>, <http://www.referatcentral.org.ua>, <http://www.5ballov.qip.ru>, <http://www.bankreferatov.ru>. – Останній

доступ : 2012.

22. Віртуальні бібліотеки [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.bookz.com.ua>, <http://www.e-lib.info>, <http://www.lib.ua-ru.net>, <http://www.erudition.ru>, <http://lib.meta.ua>, <http://studentam.kiev.ua>. – Останній доступ : 2012.

23. Державна архівна служба України [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.archives.gov.ua>. – Останній доступ : 2012.

24. Національна бібліотека України ім. В.І. Вернадського [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.nbuv.gov.ua>. – Останній доступ : 2012.

25. Національна парламентська бібліотека [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.nplu.org>. – Останній доступ : 2012.

26. Наукова бібліотека "Буковина" (економіка, менеджмент, маркетинг, фінанси, право, облік і аудит) [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.buklib.net>. – Останній доступ : 2012.

27. Російська вільна енциклопедія „Вікіпедія” [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://ru.wikipedia.org>. – Останній доступ : 2012.

28. Словники та енциклопедії [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://dic.academic.ru>. – Останній доступ : 2012.

29. Українська вільна енциклопедія „Вікіпедія” [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://uk.wikipedia.org>. – Останній доступ : 2012.

14.1.4. Менеджмент, маркетинг, економіка та фінанси

30. Адміністративно-управлінський портал [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.aup.ru>. – Останній доступ : 2012.

31. Все про рекламу, маркетинг і PR [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.advertology.ru>. – Останній доступ : 2012.

32. Економіка та управління на підприємствах : науково-освітній портал [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://eur.ru>. – Останній доступ : 2012.

14.1.5. Зовнішньоекономічна діяльність

Брок-сайт [//<users.adamant.net>](http://users.adamant.net). - 2012.

Все для зовнішньоекономічної діяльності [//<www.master-d.com.ua>](http://www.master-d.com.ua). - 2012.

35. ДП „Держзовнішінформ” [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.ukrdzi.com>. – Останній доступ : 2012.

36. Інформаційно-аналітичне забезпечення зовнішньоекономічної діяльності [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://qdpro.com.ua>. – Останній доступ : 2012.

14.1.6. Авіація

14.1.6.1. Інформаційні сайти

37. Авіакаталог [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.aviaport.ru>, <http://www.aviaplace.ru>. – Останній доступ : 2012.

38. Авіакомпанії світу [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://wb-air.narod.ru>, <http://www.airlines-inform.ru>. – Останній доступ : 2012.

39. Авіаційна бібліотека [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.airwar.ru>. – Останній доступ : 2012.

40. Авіаційні документи [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.aviadocs.net>. – Останній доступ : 2012.

41. Авіаційний сайт [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://aviation.kryshi.net>. – Останній доступ : 2012.

42. Аерокосмічний портал України [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://space.com.ua>. – Останній доступ : 2012.

43. Аеропорти світу [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.apinfo.ru>. – Останній доступ : 2012.

44. Крила : все про українську авіацію [Електронний ресурс]. – Режим доступу :

<http://www.wing.com.ua>. – Останній доступ : 2012.

45. Найкрупніші аеропорти світу. – Режим доступу : <http://www.flyplace.ru>. – Останній доступ : 2012.

46. Науково-технічний журнал “General Aviation” (Авіація загального призначення) on-line [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.aviajournal.com>. – Останній доступ : 2012.

47. Новини ділової авіації / щотижнева електронна газета [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.bizavnews.ru>. – Останній доступ : 2012.

48. Словник авіаційних термінів [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.aviaslovar.ru>. – Останній доступ : 2012.

49. Українське авіабудівництво : аналітичний огляд [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://ukrav.com.ua>. – Останній доступ : 2012.

50. Український авіаційний портал [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.aviation.com.ua>. – Останній доступ : 2012.

14.1.6.2. Українські авіаційні підприємства та організації

51. Аеродром „Кіровоград” : Кіровоградська льотна академія Національного авіаційного університету [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.glau.kr.ua>. – Останній доступ : 2012.

52. Аеродром „Кременчук” (Велика Кохнівка) : Кременчуцький льотний коледж Національного авіаційного університету [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.flightcollege.com>. – Останній доступ : 2012.

53. Аероклуб України : Всеукраїнська асоціація [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://aeroclub.kiev.ua>. – Останній доступ : 2012.

54. Асоціація сприяння авіації України [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.asavia.org>. – Останній доступ : 2012.

55. БАТ «Авіакомпанія «Дніпроавіа» [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.dniproavia.com>. – Останній доступ : 2012.

56. Державна авіаційна служба України (Державіаслужба) [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.avia.gov.ua>. – Останній доступ : 2012.

57. Державне підприємство «Антонов» [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.antonov.com>. – Останній доступ : 2012.

58. Державне підприємство «Завод 410 цивільної авіації» [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.arp410.com.ua>. – Останній доступ : 2012.

59. Державне підприємство "Міжнародний аеропорт "Бориспіль" [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://kbp.aero>. – Останній доступ : 2012.

60. Державне підприємство «Міжнародний аеропорт «Львів» ім. Д. Галицького» [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.airport.lviv.ua>. – Останній доступ : 2012.

61. Державне підприємство обслуговування повітряного руху України „Украерорух” [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.ukrsatse.com.ua>. – Останній доступ : 2012.

62. Комунальне підприємство „Міжнародний аеропорт „Донецьк” імені С.С. Прокоф'єва” [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.airport.dn.ua>. – Останній доступ : 2012.

63. Комунальне підприємство «Міжнародний аеропорт «Київ» (Жуляни)» [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.airport.kiev.ua>. – Останній доступ : 2012.

64. Комунальне підприємство „Міжнародний аеропорт „Миколаїв” [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://airport.nikolaev.ua>. – Останній доступ : 2012.

65. Комунальне підприємство „Міжнародний аеропорт „Одеса” [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.airport.odessa.ua>. – Останній доступ : 2012.

66. Комунальне підприємство „Міжнародний аеропорт „Чернівці” [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.airport.cv.ua>. – Останній доступ : 2012.

67. Міжнародний аеропорт „Харків” : ТОВ „Нью системс АМ” [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://aeroport.kharkov.ua>. – Останній доступ : 2012.
68. Національний авіаційний університет [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.nau.edu.ua>. – Останній доступ : 2012.
69. Обласне комунальне підприємство „Міжнародний аеропорт „Луганськ” [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.airport.lg.ua>. – Останній доступ : 2012.
70. Обласне комунальне підприємство „Міжнародний аеропорт „Рівне” [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.aeroport.rv.ua>. – Останній доступ : 2012.
71. ПрАТ „Авіакомпанія „АероСвіт” [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.aerosvit.ua>. – Останній доступ : 2012.
72. ПрАТ „Авіакомпанія „Міжнародні авіалінії України” [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.ukraine-international.com>, <http://www.flyuia.com>. – Останній доступ : 2012.
73. ПрАТ „Київське агентство повітряних сполучень „Кий Авіа” [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.kiyavia.com>. – Останній доступ : 2012.
74. ПрАТ «МААК «Урга» [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.urga.com.ua>. – Останній доступ : 2012.
75. Публічне акціонерне товариство «Міжнародний аеропорт «Сімферополь» [Електронний ресурс] // <http://www.airport.crimea.ua>. – Останній доступ : 2012.
76. Публічне акціонерне товариство «Мотор-Січ» [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.m9.com.ua>. – Останній доступ : 2012.
77. ТОВ „Авіаційна компанія „РОЗА ВІТРІВ” [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.windrose.aero>. – Останній доступ : 2012.
78. ТОВ "Авіакомпанія "Бізнес Авіація" [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://vip-aero.com.ua>. – Останній доступ : 2012.
79. ТОВ "Авіакомпанія "Донбасаеро" [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.donbass.aero>. – Останній доступ : 2012.
80. ТОВ "Авіакомпанія "Хорс" [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.khors.com.ua>. – Останній доступ : 2012.
81. ТОВ "Авіакомпанія „ЧЕЛЕНДЖ АЕРО ЮКРЕЙН” [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.challenge.aero>. – Останній доступ : 2012.
82. ТОВ "Авіалінії Візз Ейр Україна" [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://wizzair.com>. – Останній доступ : 2012.
83. ТОВ "Кримавіасервіс ЛТД" : хендлінгова компанія [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.aviaserv.com.ua>. – Останній доступ : 2012.
84. ТОВ «Українська авіаційна компанія «АЕРОСТАР» [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.aerostar.com.ua>. – Останній доступ : 2012.
85. ТОВ «Українська хендлінгова компанія» [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.uhc.kiev.ua>. – Останній доступ : 2012.
86. ТОВ „Українсько-середземноморські авіалінії” [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://umair.com.ua>. – Останній доступ : 2012.
87. Українське авіаційне транспортне агентство „Авіатур” [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.aviakassa.net>. – Останній доступ : 2012.
88. Український обчислювальний центр цивільної авіації [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.sirena.kiev.ua>. – Останній доступ : 2012.
89. Харківське державне авіаційне виробниче підприємство (ХДАВП) : Аеродром „Харків” (Сокольники) [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.ksamc.com>. – Останній доступ : 2012.

14.1.6.3. Міжнародні авіаційні організації

90. ICAO (Міжнародна організація цивільної авіації) [Електронний ресурс]. – Режим

доступу : <http://www.icao.int>. – Останній доступ : 2012.

91. ECAC (Європейська конференція цивільної авіації) [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.ecac-ceac.org>. – Останній доступ : 2012.

92. EASA (Європейське агентство з безпеки авіації) [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.easa.eu.int>. – Останній доступ : 2012.

93. Eurocontrol (Євроконтроль) [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.eurocontrol.int>. – Останній доступ : 2012.

94. IAC (Міждержавний авіаційний комітет) [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.mak.ru>. – Останній доступ : 2012.

14 1.6.4. Зарубіжні авіаційні підприємства та організації

95. Авіакомпанія "Аерофлот Російські Авіалінії" [Електронний ресурс]. // <http://www.aeroflot.ru>. – Останній доступ : 2012.

96. Авіакомпанія "Малев Угорські Авіалінії" [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.malev.com.ua>. – Останній доступ : 2012.

97. БАТ „Туполєв” [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.tupolev.ru>. – Останній доступ : 2012.

98. Російська федеральна аеронавігаційна служба [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.fana.ru>. – Останній доступ : 2012.

99. ACETA (Асоціація авіаперевізників Іспанії) [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.aceta.es>. – Останній доступ : 2012.

100. ACI (Міжнародна рада аеропортів) [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.airports.org>. – Останній доступ : 2012.

101. AEA (Асоціація Європейських авіакомпаній) [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.aea.be>. – Останній доступ : 2012.

102. АЕСМА (Європейська асоціація аерокосмічної індустрії) [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.aecma.org>. – Останній доступ : 2012.

103. Airbus : leading aircraft manufacturer [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.airbus.com>. – Останній доступ : 2012.

104. АОС (Комітет операторів повітряних ліній) [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.aoc-fra.org>. – Останній доступ : 2012.

105. Boeing Company [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.boeing.com>. – Останній доступ : 2012.

106. ECA (Європейська асоціація льотного складу) [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.eca-cockpit.com>. – Останній доступ : 2012.

107. ERA (Асоціація авіакомпаній європейського регіону) [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.eraa.org>. – Останній доступ : 2012.

108. EUROCAE (Міжнародна асоціація з електронного устаткування для цивільної авіації) [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.eurocae.org>. – Останній доступ : 2012.

109. European Commission (Європейська комісія) [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.europa.eu.int>. – Останній доступ : 2012.

110. FAI (Міжнародна федерація аеронавтики) [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.fai.org>. – Останній доступ : 2012.

111. FSF (Фонд безпеки польотів) [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.flightsafety.org>. – Останній доступ : 2012.

112. IATA (Міжнародна асоціація повітряного транспорту) [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.iata.org>. – Останній доступ : 2012.

113. IFALPA (Міжнародна федерація асоціацій лінійних пілотів) [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.ifalpa.org>. – Останній доступ : 2012.

114. JAA (Об'єднані авіаційні власті) [Електронний ресурс]. – Режим доступу :

<http://www.jaa.nl>. – Останній доступ : 2012.

115. NATO (Північно атлантичний альянс) [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.nato.int>. – Останній доступ : 2012.

116. Swissport International Ltd. : Global cargo and aircraft ground handling (міжнародна хендлінгова компанія) [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.swissport.com>. – Останній доступ : 2012.

117. United Nations (Організація об'єднаних націй) [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.un.org>. – Останній доступ : 2012.